

58:1 esirgeme: 57. bölümde yaptığı gibi Yeşaya 58. bölümde de sürgündeki Yahudiler'i değil, kendisiyle çağdaş olanları büyüteç altına aldı. Halk Yasa'yı yerine getirmekte titizlik gösterdiğini ileri sürüyordu, ama Tanrı'nın bu titizliğe yaraşır biçimde kendilerini ödüllendirmediği için yakınıyordu. Yeşaya Yahudalılar'ın günahlarını açığa vurarak savlarını boşa çıkardı.

İsa Mesih, Avutucu'yu göndereceğini söylediğinde O'nun «dünyayı günaha, doğruluğa ve yargıya ilişkin eleştireceğini» bildirdi (Yuhanna 16:7,8). Avutucu Kutsal Ruh, günahlarında kalan birini avutamaz. İlk o kişi günahlı olduğunu itiraf etmeli, günahından Tanrı'ya dönerek bağışlanmayı istemelidir. Günahından temizlenmiş olan herkese bol bol avuntu sunulur.

sesini boru gibi yükselt: Yeşaya daha önce Yahuda'yı avutmaya çağırılmıştı (40:1). Bu bölümde Tanrı onu, halkına günahlarını açıkça bildirmeye çağırdı. Yeşaya sesini boru gibi yükselterek halkın ilgisini çekmeye çalışmalıydı. Avuntunun ilk adımı budur.

Boru sesi keskin ve incedir. İnsanı ürkütür, kulaklarını tırmalar. Bununla birlikte çalındığı biçime göre belirli bir haber verir. Eski Antlaşma'da boru sesi birçok haberi iletmek için kullanılıyordu; örneğin:

1. İsraililer'i toplanmaya çağırmak için (27:13; Çıkış 19:13; Sayılar 10:7)
2. Belirli bayramları ya da özel günleri bildirmek için (Levililer 25:9; Sayılar 10:10; 2. Samuel 15:10; Mezmur 81:3)
3. Savaşı duyurmak için (Sayılar 10:9; Yeşu 6:5,20; Hakimler 6:34; 7:16-20; 1. Samuel 13:3; Yeremya 4:19)
4. Halkın göç edişini yönetmek için (Sayılar 10:2-6)
5. Sevinci belirtmek için (2. Samuel 6:15)
6. Tanrı'yı yüceltmek için (Mezmur 150:3)
7. Tehlike karşısında uyarmak için (Çıkış 19:16; 20:18; Nehemya 4:18,20; Yeremya 6:17; Hoşea 8:1; Yoel 2:1)

Yeşaya'nın uyarısı net duyulmalı, açıkça anlaşılmalıydı. Yeşaya, halk belki gücenir, belki bana karşı öfkelenir, belki benden öç almaya kalkar diyerek bildirisini yumuşatamazdı. Günahın bıraktığı yaranın dibini oymalıydı (58:8). Gerekirse dinleyicileri çok acıtmalıydı. Kendi zamanını, parasını, sağlığını, şöhretini esirgemediği halkın günahını yüzüne vurmalıydı. Pahası ne olursa olsun insanları günahlarından geri çevirmeye çalışmalıydı (Hezekiel 33:3-16). Tanrı'nın öfkesinin şiddetini anlayanlar, bu denli titizlikle yaşadıkları çevredeki insanları uyarıyorlar mı?

Mesih inanlıları kardeşlerinin yaşamlarında ya da kendi yüreğinde Tanrı'ya itiraf edilmemiş günahları bilirse, ondan söz etmeyip avuntu sunmaya ya da bulmaya kalkarsa, yalancı peygamberlerle bir sayılırlar. Önce günah arındırılmalıdır; böylece kutsamaları engelleyen etkenler ortadan kaldırılır (59:1,2[-15]).

kavmıma günahlarını ve Yakub evine suçlarını bildir: İsrail Tanrı'nın seçtiği halktı. Günahları çok olmasına karşın yine de Tanrı onlara «kavmım» der. Tanrı'ya bağlı kalsaydılar İsraililer'in sayısız ayrıcalıkları olacaktı. Davranışları ne denli kutsallıktan yoksun olsa da, İsraililer bu ayrıcalıkları nasılsa elde edeceklerini varsayıyorlardı. Ne denli yanlış düşünüyorlardı. Görevlerini yapmayan ya da yalnız alışkanlık olarak yapan kişi, Tanrı'nın eleştirisinden kaçacağını sanmasın.

bildir: Tanrı, Yahudalılar'ın O'nu nasıl gücendirdiklerini bilmelerini istedi (Mika 3:8). Bu görev Yeşaya'ya verildi. Kolay bir görev değildi. Kişi yaptığı günahları her zaman göremez. Bir başkası

onun gözlerindeki perdeyi çekmelidir. Bu kutsal hizmeti yapan kişiye kızacağı yerde onun üstün değerini anlamalıdır. Tanrı'nın haberciler göndermesi, değeri ölçülmez bir kayradır. Çok geç olmadan Tanrı günahlıları uyarır (Levililer 26:21; Süleyman'ın Meselleri 1:22-33; 10:17; 13:18; 15:10,31-33; 17:10). Uyarılmaya hazır olanlara ne mutlu. Tanrı'nın gelecek olan öfkesinden kurtulanlar onlardır.

58:2-3 halbuki: Yahudalılar kendi gözlerinde doğru sayılıyorlardı. Tanrı'nın bildirdiği koşulları yerine getirmemişler miydi? Sanki

1. Tanrı'yı her gün ararlarmış (1:11-15; 29:13),
2. O'nun yollarını bilmekten hoşlanırlarmış (Hezekiel 33:32; Markos 4:16,17; 6:20),
Tanrı'yla doğru ilişki içinde olmak, tehlike anında bir imdat çağrısı yollamak değildir. Hanok'un yaşamı bu ilişkiyi anlatır: Tanrı'yla birlikte adım adım yürümek (Tekvin 5:21-24).
3. Tanrı'nın kurallarını bırakmamışlar (Matta 15:8,9; Yuhanna 18:28,38,40; Romalılar 2:17-24),
4. Daha da bilgi edinmek isterlermiş (2. Timoteos 3:7,8),
5. Tanrı'yla daha sıkı bir ilişki ararlarmış,
6. Kendilerini alçaltıp oruç tutarlarmış (2. Timoteos 3:5)
gibi davranıyorlardı. **Oysa aynı zamanda sürdürdükleri günahlar** onların Tanrı'ya bağlı kaldıkları konusundaki savlarını yalanlıyordu (58:3b-4). Bu ne iki yüzlülüktü!

Birçokları bir dinin izleyicilerini incelediklerinde onları ikiyüzlü bulursa, o dini aşağılar. Ne var ki, taklitçilik, taklit edilen şey için duyulan değer ve saygıyı gösterir! Eğer iman yolunda yürüyenleri kimse taklit etmezse, iman yolunun değerinden kuşkuya düşülür!

58:3 oruç tuttuk: Oruç doğru ve yanlış biçimde tutulabilirdi:

1. Orucun yanlış tutulması
 - a. Oruç yalnızca yemek yememekse, açlıkla birlikte dua etmek, Kutsal Yazı'yı okuyup araştırmak, Tanrı Sözü'nü yaymak, düşkünlere yardım etmek gibi eylemler için zaman ayrılmazsa, boş bir emektir. Hile, oyun, ve «oruç tutan» kişi için tuzaktır. Yalnızca eylemlerin, günahı arındırmaya ve kişiyi doğrulukla kuşatmaya gücü olduğuna kanmaktır (Efesliler 2:8,9).
 - b. Kişi çevresindekilerin ilgisini kendi üzerine çekmek, saygılarını kazanmak, dindarlıktan yararlanmak için oruç tutarsa, yaptığı gösteriştan başka bir şey değildir.
 - c. Oruç kavga ve çekişmeyi kışkırtmak için tutulursa, yararı yoktur.
2. Orucun doğru biçimde tutulması
 - a. Oruç tutan, insanların övgüsünü kazanmak niyetinde olmamalıdır. Oruç tuttuğunu belli etmeden tutmalıdır (Matta 6:17,18).
 - b. Orucun ruhsal öğeleri vurgulanmalıdır.
 - 1). Gunahtan Tanrı'ya dönmek (1. Krallar 21:27; Nehemya 9:1,2; Yoel 2:12,13; Yunus 2:5-10),
 - 2). Dua (Daniel 9:3; Yoel 2:15-17),
 - 3). Övgü (Övgü Tanrı'nın iyiliğini, acımasını dile getirir [57:19].),
 - 4). İnsanların gereksinimlerine göre sevgi ve acıma eylemlerinde bulunmak (58:5-7).

niçin oruç tuttuk da görmüyorsun: Bu soruyu soranlar, Kain'in yolundan gidenlerdi (Tekvin 4:5-8). Kain, Tanrı'nın buyurmadığı bir sunuyu getirdi. Tanrı onu kabul etmeyince Kain O'na öfkelenildi! Tanrı onu gücendirmiş gibi yüzünü astı. Oysa, Kain'in dinsel etkinliği, sözdinlemezlilik

ve gururun bir eseriydi. Tanrı bundan nasıl hoşlanabilirdi? Yüreği alçaltılmamış bir kişi, yaptığı dinsel görevlerden gurur duyarak böbürlenir (Luka 18:12). Tüm <doğru> işlerinin kirli bezler gibi olduğunu unuttur (64:6; Malaki 2:17).

canımızı alçalttık da bilmiyorsun: «Canı alçaltmak», oruç tutmak için kullanılan bir deyimdi. Eski Antlaşma'da yalnız Tanrı'yla Barış Gününde oruç tutmak gerekirdi (Levililer 16:29,31; 23:27,32; Sayılar 29:7; 30:13). Başka zamanlarda bir din ya da devlet önderi oruç ilan edebilirdi (1. Krallar 21:9,12; 2. Tarihler 20:3; Yoel 1:14; 2:12,15).

Tanrı'yla doğruluk ilişkisinde bulunmak, hiçbir zaman dıştan görünüş düzeyinde olamaz. Dinsel görevleri dıştan yapanlar, yürekten yapanlara vaat edilen ödüllerin kendilerine verileceğini sanırlar. Tanrı'yı sevdiklerini belirtmek için, kendilerini O'nun önünde alçaltmak için dinsel görevler üstlenmezler, istedikleri amaca ulaşmak için iyi işlerle Tanrı'yı sıkıştırmaya kalkarlar. Tanrı, yakaranın özyapısını yoklar, dua yanıtının doğru kullanılıp kullanılmayacağını saptar. Tanrı yürekten görür, dinselliğe kanmaz (Zekarya 7:5,6). Bu durumda yobazlar «Tanrı'ya hizmet etmek boş şey ... ne kazancımız oldu?» derler (Malaki 3:14). Tanrı'ya «tapınmakla» yarar görmedikleri için er geç Tanrı'yı terk ederler. Gizli yobazlık, zamanla utanmaz tanrısızlığa dönüşür.

siz orucunuz gününde: Yobazlar ayinleriyle Tanrı'yı hoşnut etmediyseler bile, kendilerini çok hoşnut ediyorlardı. Kendilerinden memnun kalmaları, Tanrı'yla doğru bir ilişki içinde olmalarını olanaksız kıldı. Onlar doğru olduklarını ileri sürerken Tanrı yüreklerinin asıl durumunu açığa çıkardı. Amaçları, oruçla Tanrı'yı yüceltmek değildi. Tam tersine,

1. Oruç gününde işlerini bırakıyorlardı (58:3).

Tanrı'yla Barış Günü'nde iş yapmak yasaktı. Ne var ki, İsraililer işlerini bıraksaydılar maddesel kazançlarını yitireceklerdi. Buna razı olmadılar. Bu tutumu bırakmamalarına karşın, orucun zorunluğa bağlı görünmeye çalıştılar. Ne var ki, Tanrı biçimsel davranışlarını oruç olarak saymadı.

2. İşçilerini sıkıştırıyorlardı (58:3).

İnanılmaz bir ikiyüzlülük! Hem Tanrı önünde kendilerini doğru göstermeye çabıyor hem de aynı saatte işçilerinin haklarını çiğniyorlardı. Kötülüklerine göz yuman bir tanrının, tapınmaya yaraşır olduğunu nasıl düşünürlerdi? Yoksa bir gün, üç gün, on gün, otuz gün yemeksiz kalmalarının, günahlarının toplam ağırlığına denk gelip onları örteceğini mi sandılar? Kutsallıktan ne denli habersizlermiş (1:11-16; 66:3; Mezmur 40:6-8; 51:16,17; Süleyman'ın Meselleri 15:8; 21:27; 28:9; Yeremya 6:20; 7:22,23; Hoşea 6:6; Amos 5:21-24; Mika 6:6-8)! İsraililer sürgünden önce ve ne yazık ki, sürgünden sonra da işçilerinin haklarını çiğnerdi (Yeremya 34:8,9; Nehemya 5:1-5,8-11).

3. Kavga ve çekişme için oruç tutuyorlardı (58:4). Bu ne anlama gelebilir?

- Bazıları, kişisel kazançlarını engelleyen suçsuz insanları yargılayıp yok etmek için oruç ilan ederdi (1. Krallar 21:11-16).
- Esas oruç, bedenden yiyeceği esirgemek değil, yaşamı günahtan arıtmaktır. Yemeksiz kalmak, kat kat daha fazla önem taşıyan bu ruhsal eylemin bir simgesidir. Oruç tutan, Tanrı önünde yaşamını günah için yoklamalıdır.
- Yemeksiz kalmaları nedeniyle sabırsız olmaları, çelişki oluştururdu.

4. Kötülük yumruğuyla vurmak için oruç tutuyorlardı (58:4).

Oruç günlerinde yalnız ağız kavgası değil, zorbalık olayları da Kutsal Yazı'da aktarılmıştır (1. Krallar 21:11-16). Günahla ilişki kesmeyi simgeleyen orucun anlamı, böylece yalanlanıyordu (1:13-17).

58:4 öyle oruç tutmuyorsunuz ki ...: Yahudiler, Tanrı'nın kendilerine kayrayla davranmasını ve dualarını duymasını istiyorlarsa yalancı oruçlardan hemen vazgeçmelidirler.

58:5 Benim seçtiğim oruç ... böyle mi olur: Tanrı'nın, kutsallığını yansıtan yüksek ölçütleri vardır. Bunlara aldırış etmeyen, Tanrı'nın kayrasını değil öfkesini kazanır. Tanrı'ya yaklaşmak isteyen, O'nun kutsallığına aykırı davranıp davranmadığına ilişkin yaşamını yoklamalıdır.

1. Maddesel kazanç büyük bir deneme olabilir.

- Vergi ya da gümrük kaçaklığı yapar mı?
- En azından Tanrı'ya kazancının ondalığını öder mi?
- Kazancının sınırları içinde borçsuz yaşar mı?
- Kumar, alkol, sigara, yararsız dergiler, falcılık, ahlaksızlık, pis videolarla sinemalar, v.s. için parasını harcamaktan kaçınır mı?

2. Zaman açısından Tanrı'nın kutsallığına aykırı davranmış olabilir.

- Her gün Tanrı'yla birlikte olmaya zaman ayırır mı? En çok yoğunlaşabildiği dakikaları Kutsal Yazı'yı okumak ve dua etmek için kullanır mı?
- İş alanında olsun, evde ya da inanılır topluluğunda olsun görevlerini Tanrı'ya hizmet edemiş gibi önemseyip zamanını değerlendirir mi? Yoksa gevşek davranıp patronunun zamanını çalar, kazancını savurur mu?

3. Boş zamanlarını nasıl kullanır? Belirli bir bölümünü Tanrı'nın müjdesini yaymaya ve O'nun egemenliğini ilerletmeye ayırır mı? Yoksa her boş kaldığı an eğlence mi arar? Tüm derdi gezmek tozmak mı? Mesih inanlıları böyle düşünürse, Tanrı'nın işlerini kim görür?

insanın canını alçaltacağı gün: Kişi gündelik yaşamında eğer Tanrı'nın kutsallığını yansıtmak niyetinde değilse, yaptığı ayınlerin hiç ama hiç değeri yoktur. Canını alçaltması bir gün süren dinselik değildir, tüm yaşamını kapsayan bir davranış ve düşünce biçimidir.

saz gibi başını eğmek: Kişinin canını alçaltması, bir sazın boynunu eğmesi gibi değildir. Dıştan gözlenen bir devinim değil, içten kutsal bir tutumdur.

altına çul, kül sermek: Eski Antlaşma'da kimileri çulla kuşanarak ve üzerlerine kül sürerek işledikleri günah için duydukları pişmanlığı belirtirlerdi (Ester 4:3; Daniel 9:3; Yunus 3:6). Bu davranışların kendiliğinden hiçbir yararı yoktu, yürek kırıklığıyla yapılmadıysa değer ve etkiden yoksundu.

58:6-7 Yukarıda denildiği gibi Tanrı'yla doğruluk ilişkisinde bulunmak, hiçbir zaman dıştan görünüş düzeyinde değildir. Oruç, kişinin kendisini ve başkalarını şehvet ve bencillikten, kısacası her tür günahattan özgür kılmasıdır. Görünütle değil, özyapıyla; ayinlerle değil, alışkanlıklarla ilgilidir. Tanrı'nın aradığı koşullar nelerdir?

- Kötülük zincirlerini açmak.
- Boyunduruk bağlarını çözmek

3. Ezilmiş olanları özgür kılmak

Her yedi yılda bir borçlar bağışlanacaktı (Nehemya 10:31; Hezekiel 18:7) ve köleler özgür kılınacaktı (Çıkış 21:2; Levililer 25:39; Tesniye 15:12-15; Yeremya 34:8-17).

4. Her boyunduruğu kırmak

Boyunduruğu çözmek ve kırmak yetmez, onu ortadan kaldırmak gerekir (58:9). Adaletsizlik boyunduruğu her toplumda sık sık karşılaşılır. Mesih inanlısı elinden geldiğince bunlara karşı çaba göstermelidir. Ne var ki, kendi yarattığı boyunduruklar, kendi ailesi ve çevresinde birisini sıkışmış olabilir. Örneğin, kız çocuklarını aşağılar mı? Oğullarını disiplinsizliğe teslim edip şımartır mı? Her iki tutum da bir boyunduruktur: Biri, aşağılık, değersizlik kompleksini, nefret ve isyanı, diğeri de gururu yaratır.

Erkeğim diyerek gururunu besleyip eşine bir köleye davranırcasına davranır mı? Kendisinden küçük ve kendisine göre değersiz kişileri ezercesine üstünlük taslar mı (Efesliler 6:9)? Belirli kişileri beğenmediği için Tanrı Müjdesi'ni onlardan esirger mi (Yunus 1:2,3; 3:10; 4:1-3)?

İnsanların tutkulara yakalanmaları için kolaylık sağlar mı? Örneğin, Almanya'dan Türkiye'ye izine giden bir işçi, yanına bir pornografik video filmi aldı. On iki yaşındaki oğlu o filmi izledi. O çocuk, delikanlı olunca yabancı kadınların yataklarından kurtulamadı. Genç bir hanım, «Sekiz yaşımıdayken ağabeyim bana sürekli sigara tutuyordu. O gün bugündür sigaradan kurtulamıyorum» diyerek yakınıyordu.

Mesih inanlıları bunlara benzer tutum ve alışkanlıklardan arındırılmalıdır. Tembelliğini ve bencilliğini ezmelidir. Böylece boyundurukları ortadan kaldırsın (Yeremya 34:10-11)!

5. Kendi ekmeğini aç olanla paylaşmak (Hezekiel 18:7-9,16,17)

Not: Bir Mesih inanlısı kendi ekmeğini aç olanla paylaşmalıdır. Birisinin hakkını ezerek elde ettiği ekmeği değil, dürüstlikle kazandığı kendi ekmeğini aç olanlara yedirecektir. İsa Mesih aç olanları yedirdiğinde onları yarı aç bırakmadı. Herkes doyuncaya dek yedikten sonra bir kez on iki sepet, bir başka zaman yedi sepet yemek arttı (Yuhanna 6:13; Matta 15:37). İnanlılar da cömertlikle insanların gereksinimlerini karşılasınlar.

6. Yurtsuz düşkünleri kendi evine getirmek

Mesih inanlısının konuksever olması, kutsamalar vaat eden bir durumdur. Kimileri bilmeyerek melekleri bile konuk etmişlerdir (İbraniler 13:2). Bu yazarın ailesinin de başına gelmişti! Bir gece çok geç saatte bir arkadaş kapıyı çalıp evdekileri yataktan kaldırdı. Neymiş? Delikanlı, evinin yakınında sahipsiz bir köpek bulmuştu. Kendisinin köpeklere karşı alerjisi olduğu için hapşırarak köpeğe bakmadığını anlatıyordu, sahibi bulununcaya dek bizim köpeğe bakmamızı rica etti. Pek gönüllü olmayarak hayvancağızı «konuk» ettik. Ertesi gün sayısız yerlere duyuru astık, köpeğin sahibinin telefon etmesini dört gözle bekledik. Bekledik de bekledik! En sonunda on gün sonra bir telefon geldi. Köpeğin sahibi köpeği istemiyordu. İstersek onu tutabilir, istersek satabilirdik. Cinsi değerli bir köpekti. Sahibi kağıtlarını da vermeye hazır. Oğlumuz kağıtlarını almaya gitti. Dönünce baktık, şaşırдық -- köpeğin adı Melek'ti. Bilmeyerek bir meleği konuk etmiştik!

Aynı dönemde bir tanıdık, doğruluk ilkeleri uğruna işinden, evinden oldu. Evimizin reisi tanıdığımızı dedi ki, «Evsiz köpeği evimize aldıktan sonra seni barındırmamak için bir bahane bulamayız!»

Daha ciddi konulara dönelim ve İsa Mesih'in sözlerini unutulmayalım: ³⁵«Çünkü açken bana yiyecek verdiniz, susuzken susuzluğumu giderdiniz, yabancıyken beni içeri aldınız, ³⁶çöplükken giydirdiniz, hastayken yokladınız, cezaevindeyken görmeye geldiniz.» ³⁷Bunun üzerine doğrular O'na, «Ya Rab» diyecekler, «Biz seni ne vakit aç gördük de doyurduk, susuz gördük de su verdik? ³⁸Ne vakit seni yabancı gördük de içeri aldık, ya da çöplük gördük de giydirdik? ³⁹Ne vakit seni hasta, ya da cezaevinde gördük de görmeye geldik?» ⁴⁰Hükümran şöyle

yanlayacak: ‹Doğrusu size derim ki, bu kardeşlerimden en değersizine yaptığınızı bana yapmıyorsunuz...›⁴² ‹Açtım, bana yiyecek vermediniz; susuzdum, susuzluğumu gidermediniz. ‹43Yabancıydım, beni içeri almadınız. Çıplaktım, beni giydirmediniz. Hastaydım, cezaevindeydim, beni görmeye gelmediniz.›⁴⁴ Bunun üzerine, ‹Ya Rab› diyecekler, ‹Seni ne vakit aç, susuz, yabancı çıplak, hasta, ya da cezaevinde gördük de hizmette bulunmadık?›⁴⁵ Hükümrân, ‹Doğrusu, size derim ki, bunlardan en değersiz birine yapmaktan kaçındığınızı iyiliği bana da yapmamı sayarsanız› diyecek» (Matta 25:35-45)

7. Çıplağın üstünü örtmek

Kendi ekmeğini aç olanla paylaşmak (5), yurtsuz düşkünleri kendi evine getirmek (6), çıplağın üstünü örtmek (7), kendi etin olandan kaçınmamak (8) dinin koşullarına dönüştürüldü -- din için yerine getirilecek birer biçimsel eylem durumuna getirildi (Matta 6:1-4). Gerçek iman yolunda bu nitelikte olan eylemler, Mesih inanlısının Tanrı'yla doğru ilişkisinin doğal ürünüdür. Amaç yememek değil, aç olanı yedirmektir; çulla kuşanmak değil, çıplağı giydirmektir.

8. Kendi etin olandan kaçınmamak

Yahudiler yalnız yakın akrabalarının değil, tüm İsraililer'i yakınları olarak saymalı ve onların da gereksinimlerini karşılamaya hazır olmalıydı.

İsa Mesih'le çağdaş olan Yahudiler, anne babalarıyla mallarını paylaşmamak için malları tapınağa adarlardı. Kendileri yaşadıkça mallarını kullanabilirlerdi ama başkası ondan yararlanamazdı. İsa Mesih, dinsel örtüsüyle gizlenmiş çıkarıcıları payladı: ‹¹¹Oysa sizin dediğiniz şudur: ‹Her kim babasına ya da annesine, benden göreceğin yardımı gerçekte Kurban'dır --Tanrıya adanmış Armağan'dır- derse, ¹²artık babasına ya da annesine o kişi ayrı ayrı göstermekle yükümlü değildir!›¹³ Böylece, kuşaklara aktardığınız törenizle Tanrı Sözü'nü ortadan kaldırıyorsunuz. Buna benzer daha bir sürü görmektesiniz.›» (Markos 7:11-12). Mesih inanlıları ilkin ev halklarına (1. Timoteos 5:8) sonra gereksinimleri olan iman ailesinin üyelerine yardım etmeliler (Galatyalılar 6:10).

9. Boyunduruğu ortadan kaldırmak (58:9; 59:6)

10. Parmak uzatmayı ortadan kaldırmak (58:9; Süleyman'ın Meselleri 6:13)

11. Fesat söylemeyi ortadan kaldırmak (58:9)

Yukarıdaki koşullar yerine getirilirse ne oluşur?

1. Esenlik -- kavga ve çekişmenin karşıtı (58:4)
2. Adalet -- kötülük zincirlerini açma, boyunduruk bağlarını çözme, ezilmiş olanları özgür kılmanın aynası (58:6)
3. Acıma -- kendi ekmeğini aç olanla paylaşmanın, yurtsuz düşkünleri kendi evine getirmenin, çıplağın üstünü örtmenin, kendi etin olandan kaçınmamanın aynası (58:7; Romalılar 12:20,21; Yakup 1:27; 2:14-26)

58:8-14 o zaman: Bu koşullar (58:6-7) yerine getirilince Tanrı Yahudiler'i bol bol kutsayacaktı.

1. Işığın tan gibi doğar (58:8; 60:1).

Yahudiler yasal kuralları dinsel zorunluluk olarak ve yanlış tutumlarla yerine getirmekten vazgeçince, Tanrı'yla doğru ilişki içinde bulunurlar.

2. Yaraları çabuk et sürer (58:8; 57:18).

3. Kendi doğrulukları önlerinden yürür (58:8; Mezmur 112:9).

Doğruluk Kutsal Yazı'nın ana konusudur, Tanrı'nın yargılarının temelidir. ‹Doğruluk bir ulusu yüceltir› (Süleyman'ın Meselleri 11:11; 14:34). Gündelik yaşamda doğruluk şu noktalarda belirlenir:

a. Yasalarda

Eski Antlaşma'daki Yasa, yalnız ayinsel, törensel, tüzel değildi. Yasa en erdemli bir biçimde Tanrı'nın niteliklerini yansıtarak, O'nun tasarısını betimleyerek tek Tanrı'ya gerçekte tapınma düzeniydi. Gündelik yaşamın her yönü, Tanrı'nın kutsallığıyla uyum içinde olmalıydı. Toplumsal ve ahlaksal ilişkiler, Tanrı'ya tapınmaktan ayrılamazdı. İsa Mesih Yasa'yı kaldırmaya değil, tamamlamaya geldi (Matta 5:17).

b. Ticarete

c. Ahlakta

ç. Uluslar arasındaki ilişkilerde

4. Tanrı'nın yüceliği dümdarları olur (58:8; 52:12).
5. İmdada çağırıldıklarında Tanrı yanıtlayacak, yanlarında olacaktır (58:9; 57:13; 65:24; Tesniye 4:7). Tanrı'nın sesini duyan, günahını bırakan kişinin duaları işitilecektir. Duaları işitilmeyen kişiler, Tanrı'nın sesine aldırış etmeyen ve günahını bırakmayanlardır (Mezmun 66:18; Süleyman'ın Meselleri 1:24,28; 15:29; 28:9).
6. Koyu karanlıkları öğle vakti gibi olacak (58:10; Mezmun 112:4).
Kötülüğün reddedilmesindeki başarısızlık Tanrı'nın yetersizliğinden değil, inanlıların günahı sevmelerinden kaynaklanır (2. Tarihler 24:20).
7. Tanrı onlara sürekli yol gösterecek (58:11).
8. Tanrı kurak yerlerde canlarını doyuracak (58:11; 41:17,18; Mezmun 1:1-3; 63:1; Yeremya 31:12).
9. Tanrı kemiklerini kuvvetlendirecek (onlara güç sağlayacak, 58:11).
10. Eski yıkıntıları bina edecekler (58:12; 61:4; Hezekiel 36:33-36).
Sürgünden dönenlerin Yerusaleml'i yıkıntıların üzerinde yeniden kuracaklarına kuşku yoktur anlamına gelir. Ama yalnız bu değil! İsrail'in yaptıkları açısından ve ruhsal olarak yeniden kurulması da anlatılmak istenir. Bu Yahudi olmayanlara da kutsama getirecek bir etkendi[r] (Amos 9:11,12; Haberciler'in İşleri 15:15-17).
11. Onlara «Gedik kapatan, memlekette oturulsun diye yolları eski haline koyan» denilecekti (58:12).

gedik: İsraililer günahlarıyla güvenlik surlarında gedik açmışlardı. Tanrı, bu gedikleri doğrulukla onaracak kişileri arıyordu (Hezekiel 22:30-31; 3:16-21; 33:3). «Gedik Kapatan» gerçekten görkemli bir unvandır.

yolları eski haline koyan: Yolların eski durumu neydi? 55:9'da «yol»un birkaç anlama geldiği incelenmişti. Örneğin, «yürümeye uygun yer» ya da «ulaşım şeridi»; «gidiş çabukluğu; çare, yöntem; davranış, tutum; uyulan ilke, sistem, usul; gaye, maksat» anlamlarına gelebilir. Mesih inanlıları bile sık sık kutsal olmayan yolda yürümeye razıdır; oysa Tanrı'nın izlediği geçitler kutsaldır. «Yolları eski haline koyan»ın yürüdüğü «yollar» -- örneğin, sorunlarını çözmek için seçtiği çareler, kişisel ilişkilerindeki davranışlar, amaçları, yaşam düzeni, kısacası benimsediği ve yaşamına yön veren bütün ilkeler -- Tanrı'nın kutsallığına uymalıdır.

memlekette oturulsun diye: Ancak yollar eski durumuna konulunca (önceki nota bakın), yani Tanrı'nın kutsallığına uyunca «ulusta oturulur». Ulusta oturmak ne anlama gelir? Sözdinlemezlikte direnenler, davranışlarıyla, biçemleriyle, amaçlarıyla ve her yönden Tanrı'nın kutsallığına zıt bir yaşam sürenler, Tanrı'yla sürekli bir çekişme içinde bulunurlar. Öte yandan Tanrı'ya karşı imanını sözdinlerle belirten birey, Tanrı'yla esenlik dolu bir uyum içinde rahat bulur. Tanrı'yla bu esenlik ilişkisine «dinginlik» denir (İbraniler 3:7-4:11). Ancak «yolları» Tanrı'nın beğenisini kazananlar bu dinginliğe girer.

58:13 Mukaddes günümde: Sabat günü (ve şimdiki dönemde haftanın ilk günü) Rabbin günüdür, insanların değil. Tanrı dıştan görünüşe dayanan eylemlere son derece karşı olduğu için, O'na ayrılan günün içten bir bağlılıkla tutulması gerektiğini önemle bildirdi.

Sabat gününü ayak altına almazsan: Sabat günü, Tanrı'nın dünyayı yaratmasıyla başladı (Tekvin 2:2,3). Onun diğer günlerden ayrı tutulması Yasa'da buyruldu (Çıkış 20:8-11). İsa Mesih Sabat gününün insanların yararına saptandığını bildirdi (Markos 2:27).

1. Sabat günü yaradılışın tacıydı. Onu tutanlar, Tanrı'nın yaradılış haftasında insanlar için gereken her şeyi sağladığına, onların kişisel gereksinimlerini de karşılayacağına inandıklarına tanıklık ediyorlardı.
2. Yeni Antlaşma altında Sabat gününün yerini alan Rabbin günü (pazar günü), İsa Mesih'in günahattan kurtuluşu sağlayışını kutlar.

Yahudalılar, dış görünüşe göre orucu doğru tutuyorlardı. Ne var ki, onların tutumu orucun ruhsal anlamına uymalıydı. Sabat gününün koşullarını ne dıştan yerine getiriyorlardı, ne de ruhsal anlamını yansıtıyorlardı (56:1,2,4 ve 6'yla ilgili notlara bakın; 2. Tarihler 36:21; Yeremya 17:21-23). Yahudiler, Sabat gününü büsbütün kaldırmadılar. Kurban kesiliyor ve halk toplanıyordu (1:13). Sabat gününü nasıl ayaklar altına alıyorlardı (Mesih inanlısı kendi yaşamını yoklasın!)?

1. Tanrı'nın kutsal gününde kendi istediklerini yapıyorlardı (Malaki 1:13-14).
2. Kendi yollarında yürüyorlardı (55:9'la ilgili inceleyin).
3. Kendi zevklerini arıyorlardı.

İsrail için şu korkunç sözler yazılıdır: «Rab'den korkuyorlar ve kendi ilahlarına ... kulluk ediyorlardı» (2. Krallar 17:33)! Musa Tanrı'yla birlikte dağdayken İsraililer, Harun'un yönetiminde kendi bayramlarını kutlamaya koyuldular. Tanrı'nın koşullarını ayaklar altına alarak şeytani bir çılgınlığın içinde battılar (Çıkış 32:1-6).

İsraililer, Sabat gününü alışverişi önleyen bir engel olarak görüyorlardı (Amos 8:5). Sürgünden kurtarıldıktan sonra bile Nehemya'nın günlerindeki Yahudiler Sabat gününde alışveriş yapıyorlardı. Tanrı'nın öfkesini uyandırmamak için Nehemya halkın bu zevkine engel oldu (Nehemya 10:31; 13:15-22). Nehemya insanları doğruluğa çevirmek için yetkisini kullandı. Mesih inanlıları acaba yetkilerini böyle kullanıyorlar mı (58:6-7, 4 numaralı, tutkularla ilgili notu yeniden inceleyin)?

4. Kendi sözlerini söylüyorlardı. Nasıl? Şu olanaklar sunulur:
 - a. Tanrı'nın buyrukları olarak insanların sözlerini mi öğretiyorlardı (Matta 15:9; Markos 7:7-9; Koloseliler 2:20-23; Titus 1:13-14)?
 - b. Tanrı'nın buyruklarını doğru öğretilerine karşın kendi yaşamlarında uygulamıyorlar mıydı (Matta 5:20; Romalılar 2:17-24)?
 - c. Tanrı'yı yüceltecekleri yerde kendi söyleşilerine mi dalyıyorlardı? Bugünkü toplantılarda Tanrı Sözü paylaşılırken, ilahiler söylerken ya da dua edilirken bile kimileri fısıldayarak söyleşirler. Bu davranışlar, yalnızca ayıp olmakla kalmaz, Tanrı'ya karşı bir saygısızlıktır.
 - ç. Sabat gününü can sıkıcı bulup homurdanıyorlar mıydı (43:22; Malaki 1:13)?

Sabat günün ayak altına almazsan: Musa'nın yanan çalının önüne çıkarılarak yaklaşmaması gibi İsraililer de, kutsal ortam olarak Sabat gününe saygı göstermeliydi (Çıkış 3:5; Süleyman'ın Meselleri 4:27).

kendi zevkini bulmayarak: «Zevkini bulmayarak», «işlerinizi bırakarak» demektir. İbranice'de «işinizin peşindesiniz» sözü (58:3), «zevkini bulmayarak» deyiimiyle aynıdır.

sözler: Kutsal Yazı sözlere büyük önem verir (Matta 12:34; Luka 6:45), çünkü kişinin yürek taşkınlığından kaynaklanır ve doğru ya da yanlış düşüncelerini belirtir. Tanrı Sözü'nü yüreğine saklayan kişiye ne mutlu (Tesniye 6:6; 11:18a; Mezmur 19:14; 119:11). Mesih inanlısı, sözlerinin ruhsal ilkelere uygun olduklarından, gerçeği yansıttıklarından emin olmalıdır. Sözlerini yoklamak için zaman ayırmalı, yanlış sözlerinin ardındaki yanlış düşünceyi çıkarmaya, onun yerine Kutsal Yazı'da bulunan gerçeği benimsemeye öncelik tanımalıdır (Süleyman'ın Meselleri 10:19; Vaiz 5:2). Dilini kutsal denetim altında tutabilen kişi, savaşlarda en başarılı olan askerlerden daha çok övgüye değerdir (Yakup 3:2-12). Dille suç işlemek, yüreğin diri kurban sunusudur.

Rabbin mukaddes gününe izzetli gün dersin: Sabat günü ruh, can ve beden için yorgunluk değil (Amos 8:5), tazelenme olayı olmalıdır.

1. İsraililer Sabat gününde, Mesih inanlıları haftanın ilkgününde zevklerini Tanrı'da bulmalıydı(r) (58:14; 60:7'yle ilgili nota bakın; Mezmur 122:1). Tapınan kişi canının Tanrı'yla barışa kavuşmasını kutlar.
2. İnanlıların Tanrı'ya tapındıkları özel gün, toplananlara ve başkalarına ruhsal doyunluk sağlamalıdır. Tanrı'ya tapınmak için uygun müzikle, kişiyi rahata ve dinginliğe kavuşturan bir düzen ve dekorla, Kutsal Yazı'ya ışık tutan vaazla ruhsal gereksinimler karşılanmalıdır. Çocuklar, büyükler, hastalar, dertliler, günahlılar, kutsal yaşamlılar -- her biri Tanrı'ya daha çok bağlanmaları için isteklendirilmelidir. Bir çocuğun yaşam boyunca iman yolunda yürümesi konusunda Rabbin gününden aklında kalan hoş anıları önemli bir etkidir.
3. «Sabat gününde iyilik etmek yasaldır» (Matta 12:12). Buna göre Sabat günü hastaları ziyaret etmek, çıplakları giydirmek, kendi ekmeğini açlara vermek, ailesel bağları güçlendirmek için kullanılmalıdır.

58:14 o zaman: Tanrı'ya hizmet edenin ödülü, O'na hizmet etmektir. Ne var ki, Tanrı Kendisine sunulan hizmet için cömertçe armağanlar verir.

1. Işık (58:8,10)
 - a. Ruhsal konuları algılama yeteneği
 - b. Günahattan özgür olma gücü
2. Can sağlığı (58:8)
3. Tanrı'nın önderliği ve koruyuculuğu (58:8,11)
4. Tanrı'yla paydaşlık (58:9)

Yahve'nin varlığından, özyapısından ve hizmetinden kaynaklanan ve doyuruculuğu artan bir sevince sahip olunur.
5. Ürün
 - a. İnanlının kendisi, sulanmış bir bahçe gibi olur (58:11).
 - b. Eylemler, ruhsal ve ahlaksal yenilenmeleri oluşturur (58:12).

Sabat günlerini Tanrı'nın istediği gibi tutanlara vaat edilen kutsamalar şunlardır:

1. Zevklerini Tanrı'da bulurlar (Mezmun 1:1-2; 37:4; Habakuk 3:17-18).
Burada bir paradoks göze çarpar. İnsanlar kendilerini eğlendirmek ve hoşnut etmekle Rabbin gününü geçirmemeliler. Yine de Rabbin günü son derece hoş bir gün olmalıdır.
2. Dünyanın yüksek yerlerine oturtulacaklar (33:15,16).
Tanrı İsrail'i Mısır'dan kurtardığı zaman «yerin yükseklikleri üzerine onu bindirdiği» söylenir (Tesniye 32:13). Dünyada yaşadığı sürece Mesih inanlısı bataklıkta da sürünebilir, Tanrı'nın gösterdiği yaşam düzenine uyarak kartal gibi kanatlarını açabilir. Seçim inanlıdır (Mezmun 18:33; Amos 4:13; Habakuk 3:19).
3. Yakup'un mirası onlara verilecek (Tekvin 28:13-15; Çıkış 6:8; Yeremya 2:6,7; Hezekiel 34:13,14; 36:1-11).

Rabbinağzı söyledi: Rab söyledikten sonra bildirilen şeylerin yerine gelmemesine olanak yoktur (14:24; 40:5; 46:10,11; v.s.).